

Qəzet
1931-ci ilin
aprelindən
çıxır

DƏNİZ

31 avqust
2015-ci il
№ 29-30 (8987)
Qiyməti
38 qəpik

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qəzeti

Biz iqtisadi artımın yüksək templərini ilin sonuna qədər saxlamalıyıq. Əminəm ki, biz buna nail olacağıq. Çünki birinci altı ayda göstəricilər çox müsbətdir. Gələcək altı ay ərzində elə işləməliyik ki, ili gözəl nəticələrlə başa vuraq. Əminəm ki, makroiqtisadi sabitlik də təmin olunacaq. Çünki ... inflyasiya cəmi 3,5 faiz təşkil edir və ümumiyyətlə hesab edirik ki, birrəqəmli inflyasiya hər bir ölkə üçün gözəl göstəricidir. Son illər ərzində bizdə inflyasiya çox aşağı səviyyədədir. Bu səviyyə əlbəttə ki, normal iqtisadi inkişafı təmin edir və insanların rifah halını yaxşılaşdırır.

Dövlət investisiya proqramı icra edilir. Bu proqram çox konkret xarakter daşıyır. Investisiya proqramı ölkə qarşısında duran əsas məsələlərin həlli üçün mühüm vasitədir. İlin sonuna qədər bütün lazımi infrastruktur layihələrinin icrası davam etdirilməlidir və yeni layihələr icra edilməlidir.

... Mən ekoloji vəziyyətlə bağlı dəfələrlə məsələ qaldırıram və şadam ki, Bakıda ekoloji vəziyyət yaxşılaşır. Son mühüm nailiyyət Böyükşor gölü ilə bağlıdır. Avropa Oyunlarının açılış və bağlanış mərasimlərində yuxarıdan çəkiliş aparılarkən biz Böyükşor gölünün mənzərəsini də görürdük. Görürdük ki, bu, indi şəffaf, gözəl bir göldür. Vaxtilə bu, ekoloji fəlakət gölü idi. İkinci Dünya müharibəsi zamanı ondan açıq neft rezervuarı kimi istifadə edirdilər. Ondan sonra kanalizasiya, lay suları, bütün zir-zibil bu gölə tökülürdü və onun ya-

ğında dayanmaq mümkün deyildi. Artıq Böyükşor gölünün bir hissəsi təmizlənilib, gözəl bulvar salınıb, göz oxşayır. Bu, göstərir ki, hər şeyi etmək mümkündür. Gərək, sadəcə, niyyət və istək olsun.

Böyükşor gölünün ikinci hissəsinin təmizlənməsi davam etməlidir. Bu il və gələcək il bu məqsədlər üçün vəsait ayrılmalıdır. Beləliklə, şəhərdə gözəl

göl yaranacaq. Bilirsiniz ki, biz təmizləmə işləri aparmaq üçün bu gölü bəndlə ikiyə böldük. Eyni zamanda, bu bənd gələcəkdə yola çevriləcək və əlavə bir yol arteriyası kimi fəaliyyət göstərəcək.

Zığ gölünün təmizlənməsi prosesi də bu il başlamalıdır...

Eyni zamanda, bu il Bakıda Ağ Şəhər bulvarı istifadəyə verilib. O da ekoloji fəlakət zonasında yaradılan bulvardır. Bayıl bulvarı neft buruqlarına qədər gəlib çatıb. Yəni, o tərəfə daha gedə bilmirik, çünki artıq orada neft hasil edilir, bu tərəfə də gedə bilmirik ki, orada neftayırma zavodu yerləşir. Ona görə, yəqin ki, bir neçə il gözləməli olacağıq. Heydər Əliyev adına neftayırma zavodunda böyük yenidənqurma işləri nəzərdə tutulur. Hesab edirəm ki, Ağ Şəhər bulvarına yaxın yerləşən neftayırma zavodu tədricən oradan köçürülməlidir. Bu, həm ekoloji cəhətdən lazımdır, həm də işin daha da səmərəli şəkildə qurulması bunu tələb edir. İndi o yerlərdə, o zonalarda olan insan oraya yaxınlaşdıqca dərhal havanın tərkibini hiss edir. Biz havanı təmizləməliyik, havanı çirkləndirən orada uzun illər fəaliyyət göstərən bir qurğudur.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Həmişə xoş sorağınız gəlsin!

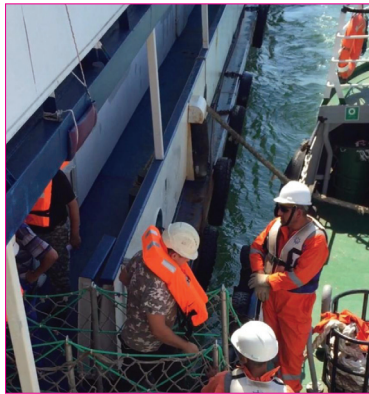
“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin xarici sulara üzən gəmilərinin sırası və fəaliyyət coğrafiyası genişlənilir. Avqustun 19-da Gəmiçiliyin “Teymur Əhmədov” quru yük gəmisi Bakıdan xarici sulara yola salındı.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev vətəndən uzaqlarda üçrəngli bayrağımızı dalğalandıracaq gəminin heyətilə görüşdü, beynəlxalq standartlara uyğun yükdaşıma fəaliyyəti ilə bağlı tapşırıqlarını verdi, dənizçilərimizə uğurlar arzuladı.

3000 ton yükötürmə qabiliyyətinə malik “Teymur Əhmədov” gəmisi Rusiyanın daxili sularından keçərək Qara dənizə çıxacaq. Bununla da Qara dəniz-Aralıq dənizi hövzəsində üzən gəmilərimizin sayı 4-ə çatacaq.

Xatırladaq ki, bir neçə gün öncə, avqustun 14-də eyni tipli “Qaradağ” gəmisi Aralıq dənizinə yola düşmüşdü. Ötən ilin sonunda ilk səfərləri ilə donanmamızın xarici sulara qayıdışını təmin edən “Üzeyir Hacıbəyli” və Natəvan” gəmiləri də hazırda həmin hövzədə quru yüklər daşıyır. Beləliklə, Gəmiçiliyimiz beynəlxalq sularla fəaliyyətini genişləndirmək istiqamətində ardıcıl addımlar atmaqdadır.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin “MPK-474” sərnişin gəmisi cari ilin iyun ayından Xəzərin Rusiya sektorunda yerləşən Filanovski neft-qaz yatağında buzadayanıqlı stasionar platformanın (LSP-1) tikinti işlərinə cəlb edilmişdir. Gəmi ilə gün

Xəzərin Rusiya sektorunda dəniz nəqliyyatı xidmətləri göstərir

ərzində inşaatçılar vaxtaşırı üzən mehmanxanadan platformaya və əks istiqamətə daşınır. Ümumilikdə gəminin xidmətindən gündə 300-320 inşaatçı istifadə edir. Qeyd edək ki, ti-

kintisinə 2012-ci ildə başlanmış LSP-1 platforması Filanovski yatağının işlənməsi üçün nəzərdə tutulan əsas obyektidir.

“Dəniz”

“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizi ilə 26,3 milyon ton yük daşınıb

Yanvar-iyun aylarında “İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsi ilə 26,3 milyon ton yük, 161,1 milyon nəfər və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,8 faiz çox sərnişin daşınıb.

Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib ki, dəhlizlə daşınmış yüklərin 56,3 faizi avtomobil,

30,7 faizi dəmir yolu, 13 faizi dəniz nəqliyyatının payına düşüb və avtomobil nəqliyyatında 5,7 faiz artım qeydə alınıb. Daşınmış yüklərin 19,4 faizini və ya 5,1 milyon tonunu tranzit yüklər təşkil edib.

Yük daşımaları fəaliyyətindən 259,5 milyon manat, sərnişin daşınmasından isə 59,9 milyon manat gəlir əldə olunub və müvafiq olaraq 7 faiz və 14,4 faiz artım qeydə alınıb.

Dəniz nəqliyyatında orta aylıq əmək haqqı daha yüksəkdir

2015-ci ilin yanvar-iyun aylarında nəqliyyat müəssisələrində 68,9 min müddətli işçinin 70,5 faizi dövlət müəssisələrində, 29,5 faizi özəl bölmədə çalışıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, işçilərin 50,2 faizi yerüstü və boru kəməri, 10,0 faizi su, 17,9 faizi hava nəqliyyatı, 21,9 faizi isə köməkçi və əlavə nəqliyyat fəaliyyəti göstərən müəssisələrdə işləyib.

2014-cü ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə nəqliyyatçıların orta aylıq əmək haqqı 0,9 faiz artaraq 544,0 manat olub və bu göstərici dəniz nəqliyyatında 1052,0 manat, hava nəqliyyatında 818,7 manat, metro nəqliyyatında 583,2 manat, avtomobil nəqliyyatında 397,7 manat, dəmir yolu nəqliyyatında isə 250,3 manat təşkil edib.

Əmək haqqı dəniz nəqliyyatında 44,3 faiz, hava nəqliyyatında 5,0 faiz, dəmir yolu nəqliyyatında 16,7 faiz, boru nəqliyyatında isə 1,4 faiz artıb.

İqtisadi fəal əhəlinin sayı 4867,7 min nəfərdir

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, cari il iyulun 1-nə kimi ilk məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhəlinin sayı 4867,7 min nəfər olmuş, onlardan 4631,5 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyulun 1-nə kimi müddətli işləyənlərin sayı 1505,6 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 875 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 630,6 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 35,3 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1470,3 min nəfər çalışmışdır. Müddətli işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1461,4 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda müddətli işləyənlərin 21,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 6,7 faizi tikintidə, 6,5 faizi emal sənayesində, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində,

2,3 faizi mədəncixarma sənayesində, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 22,4 faizi təhsil, 18,9 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,8 faizi əhəliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,8 faizi peşə, elm və texniki fəaliyyət, 2,3 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə və s. sahələrdə çalışırlar.

Cari ilin iyulun 1-nə kimi məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilməsi şəxslərin sayı 29,1 min nəfər olmuş, onların 38,8 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 243,4 manat olmuşdur.

“Bəstəkar Fikrət Əmirov” gəmisində hər şey göz oxşayır

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin Ro-Ro tipli “Bəstəkar Fikrət Əmirov” gəmisi əsaslı təmirdən çıxıb.

Bu, cari ildə “Zığ” Gəmi Təmiri Zavodunda beynəlxalq tələblərə uyğun təmir olunan sayca 22-ci gəmimizdir.

Martın 10-dan başlayan təmir işləri bütün gəmini əhatə edib. Belə ki, gəminin sualtı və suüstü hissələri təmizlənərək rəngləyib. Yük anbarlarında, ballast bölmələrində və s. yerlərdə korroziyaya uğramış metal təbəqələr dəyişdirilib. Gəminin baş və köməkçi mühərrikləri, avar valı, sükan və yardımçı sükan qurğuları, bütün nasoslari əsaslı təmir olunub. Bundan əlavə, gəminin yanğınsöndürmə, qurutma, soyutma, buxar, içməli su sistemləri də yüksək keyfiyyətlə bərpa edilib.

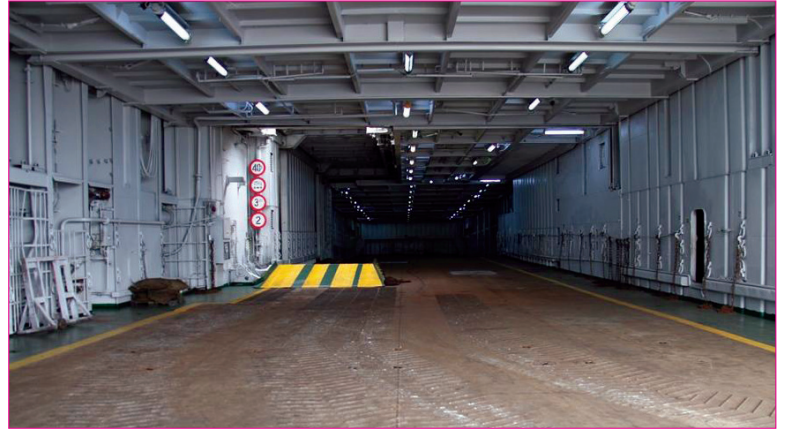
Dənizdə insan həyatı, yaşayış şəraiti daim “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir. Təmirdən sonra sənişin kayutları, gəmi heyətinin yaşayış və xidməti otaqları, sanitari-məişət yerləri də göz oxşayır.

“Bəstəkar Fikrət Əmirov” gəmisi zavodun körpüsünü tərk etdikdən sonra hər səfərdə tə-

kerli texnika ilə yanaşı, 36 sənişin də daşıya biləcək.

“DƏNİZ”

Mürəkkəb təmir əməliyyatı həyata keçirilmişdir

Sualtı hissələrinin yoxlanılması və təmiri üçün təkcə gəmilər deyil, üzən qurğular da birqayda olaraq doka qaldırılır. Bu baxımdan “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin “Bibiheybət” Gəmi Təmiri Zavodunda kifayət qədər mürəkkəb təmir əməliyyatı həyata keçirilmişdir.

İki ay əvvəl sualtı hissəsini yoxlamaq və təmir etmək məqsədilə 806 saylı 4500 tonluq üzən dok (102m x 20m) ölçülərinə görə ondan daha böyük (128m x 74,5m) və 15000 ton yükqaldırma imkanına malik olan 901 saylı üzən doka qaldırılmışdı. Gəmi təmirçilərindən böyük bacarıq və peşəkarlıq tələb edən bu prosesdən sonra 4500 tonluq üzən dokun sualtı hissələrinə ətraflı baxış keçirilmiş və əsaslı təmirinə start verilmişdi. Bu günlərdə təmir işlərini başa çatdırmaq üçün 806 saylı dok suya çıxarılmışdır.

“DƏNİZ”

Yaxın vaxtlarda Azərbaycan və Gürcüstan arasında Kür çayının ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı saziş imzalanacaq.

Bunu KİV-ə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ətraf Mühit üzrə Milli Monitoring Departamentinin direktor müavini Mətanət Avazova deyib. O, bildirib ki, Azərbaycan Kür çayında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində beynəlxalq səviyyədə xeyli iş görüb.

Gürcüstan hökuməti ilə imzalanacaq sazişi qeyd edən direktor müavini hesab edir ki, sənədin imzalanmasından sonra Kür çayının ekoloji vəziyyətində xeyli irəliləyiş olacaq: “Sözgedən məsələ ilə bağlı Azərbaycan Gürcüstan hökuməti ilə iki ilə yaxındır ki, müzakirələr aparır və bu istiqamətdə aparılan danışıqlar artıq yekunlaşmaq üzrədir”.

M. Avazova hesab edir ki, sazişdən sonra Kür çayının Gürcüstan hissəsində ekoloji durum xeyli yaxşılaşacaq: “Gürcüstanla Azərbaycan arasında Kür çayının su ehtiyatının idarə olunması üzrə saziş artıq iki ilə yaxındır müzakirə olunur. Diplomatik kanallarla və xarici işlər nazirlikləri səviyyəsində danışıqlar gedir. Müzakirələr bitdikdən sonra iki dövlət arasında saziş imzalanacaq.

Kür çayı ilə bağlı saziş imzalanacaq

Bundan sonra qarşı tərəf bu istiqamətdə – suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün istəşə də, istəməşə də üzərinə düşən öhdəliyi həyata keçirməli olacaq. Düşünürəm ki, sazişin imzalanmasından sonra Kür çayında çirklənmənin qarşısını almaq mümkün olacaq”.

Nazirlik rəsmisi qeyd edib ki, 10 ildir Azərbaycan Avropa Şu-

rasının “Transsərhəd su axınları” adlı Avropa Konvensiyasına qoşulub və qurum 4 ildən bir suyun keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi üçün hesabatlar hazırlayır.

Nazirlik rəsmisinin sözlərinə görə, beynəlxalq hesabatlarda Kür və Araz çaylarının güclü çirklənməyə məruz qaldığı qeyd olunur.

FUAD

Demografiya

Azərbaycana daimi yaşamağa gələnler ölkədən köçüb gedənlərdən bir neçə dəfə çoxdur

Dövlət Statistika Komitəsi bildirir ki, bu ilin əvvəlindən iyul ayının 1-dək ölkə əhali-sinin sayı 0,5 faiz, yaxud 51,3 min nəfər artıb. Beləliklə, əhəlinin sayı 9 milyon 644 min 300 nəfərə çatıb.

Əhəlinin ümumi sayının 53,1 faizi şəhərlərdə yaşayır, qalan 46,9 faizi kənd sakinləridir. Kişilər əhəlinin 49,8, qadınlar isə 50,2 faizini təşkil edir. Əhəlinin yaşa görə tərkibinə gəldikdə isə,

onun 22,4 faizi 14 yaşnadək uşaqlardan ibarətdir. 71,6 faizi təşkil edən hissəyə 15-64 yaşda olan insanlar daxildir. Yaşı 65 və bundan yuxarı olan ahillər isə 6 faizdir.

Bu ilin birinci yarısında ölkədə 78,4 min körpə dünyaya göz açıb. Onların 53,2 faizi oğlan, 46,8 faizi qız uşaqlarıdır. 16 ailədə üçəm anadan olub. 685 gənc cütlük isə əkiz övladla sevinib. Həmin dövrdə 28,1 min ölüm halı qeydə alınıb.

Dünyasını dəyişənlərin sayının keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən azaldığı müşahidə edilib.

Yarım ildə 38,6 min nikah bağlanıb. Boşanmaların sayı 6,4 min olub. Dövlət Statistika Komitəsi Dövlət Miqrasiya Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumlarının məlumatına istinadən həmçinin bildirir ki, 6 ayda Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 1345 nəfər gəlib.

Ölkədən biryolluq köçüb gedənlərin sayı 437 nəfər olub. Beləliklə, son illərdə miqrasiyada baş verən tendensiya

davam edir: Azərbaycana köçüb gələnlərin sayı ölkəni həmişəlik tərk edənlərin sayından bir neçə dəfə çoxdur.

Yüksək hazırlıqlı mülki müdafiə dəniz kəşfiyyatı manqalarının təlim-məşqi iki gün davam etdi

Avqustun 20-21-də "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yüksək hazırlıqlı mülki müdafiə dəniz kəşfiyyatı manqalarının təlim-məşqi keçirildi.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Mülki Müdafiə Qoşunları Mülki Müdafiə İşinin Təşkili Baş İdarəsinin cari il üçün tədbirlər planına uyğun olaraq 2 gün davam edən təlim-məşqə Donanmanın yüksək hazırlıqlı mülki müdafiə dəniz kəşfiyyatı qüvvələri, "Orion-17" xüsusi xidmət və "Orion-18" yedək gəmiləri cəlb edilmişdi.

Bu tədbir Dənizkənarı fəvqəladə vəziyyət rayonunda Donanmanın yüksək hazırlıqlı mülki müdafiə dəniz kəşfiyyatı manqalarının fəaliyyətə hazırlığının yoxlanılması və fəvqəladə vəziyyət dövründə komandir-rəis heyətinin mülki müdafiə qüvvələrinin idarə edilməsi sahəsində praktiki bacarığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə keçirilirdi. Şəxsi heyət "Limanda dayanarkən gəminin yaşamaq qabiliyyəti uğrunda mübarizə", "Gəmidən suya düşən insanın xilas edilməsi", "Dənizdə keçid zamanı və zəhərlənmə osaqında radiasiya və kimyəvi kəşfiyyatın aparılması" və "Gəmidə qismən kimyəvi təmizləmə və dezaktivasiyanın aparılması" siqnalları üzrə zəruri vərdişlərini nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Mülki Müdafiə Qoşunları Mülki Müdafiə İşinin Təşkili Baş İdarəsinin Mülki Müdafiənin Kəşfiyyat bölməsinin rəisi mayor İlqar Səfərov və Xəzər Dəniz Neft Donanmasının Mülki Müdafiə və Hərbi Səfərbərlik Şöbəsinin rəisi Eyvaz Paşayevin nəzarəti altında keçirilən məşqi ARFHN-in nümayəndələri mayor Qurban Mustafayev, mayor İlqar Səfərov, mayor Elşən Yolçuyev, kapitan Cəsarət Kərimov, "AXDG" QSC-nin MR və HŞŞ-nin rəisi Rəşad Hüseynov, "AXDG" QSC MMQ-nin rəisi Natiq Orucov və HDH üzrə hamiyəçi kapitanı Rasim Cəmiyev müşahidə etdilər.

Təlim-məşqin nəticəsi olaraq, iştirakçıların çevik qərar vermək, kimyəvi kəşfiyyat və dozimetrik nəzarət cihazından düzgün istifadə, onlara təhkim olunmuş ərazilərdə radioaktiv şüalanmanın, kimyəvi zəhərlənmənin aşkar edilməsi, dənizdə və sahilyanı ərazilərdə mühəndis kəşfiyyatının təşkili ilə bağlı lazımı bilik və vərdişlərə yiyələndiyi, eləcə də fəvqəladə halların qarşısının alınmasına və nəticələrin aradan qaldırılmasına hazır olduğu müəyyən edildi.

Elvin MƏLİKLİ,
XDND MMQ-nin rəisi

Nazirlər Kabineti tərəfindən torpaqların mühafizəsi, təyinatı üzrə istifadəsi, qeyri-qanuni istifadə hallarının qarşısının alınması məqsədi ilə mühafizə zonaları müəyyən edilib. Mühafizə və sanitariya zonaları qoruyucu torpaqlarının, yaşayış məntəqələrinin, sağlamlaşdırma zonalarının, çayların, bulaqların, su hövzələrinin, avtomobil və dəmir yollarının, elektrik xətlərinin və ixrac boru kəmərlərinin ətrafında yaradılır.

Mühafizə zonaları ilə bağlı qanunvericiliyin müəyyən etdiyi tələblərə riayət olunması çox vacibdir. Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə aşağıdakı tələblər müəyyən olunub:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 23.02.2005-ci il tarixli 23 nömrəli qərarı

Mühafizə zonalarına nəzarət gücləndirilir

ilə dəmir yolunun mühafizə zonaları təsdiq edilmişdir:

– I, II, III, IV və V kateqoriyalı dəmir yolunun tökmə yatağının hündürlüyündən (metrlə) və qazma yatağının dərinliyindən (metrlə) asılı olaraq yerin eninə mailliyi zamanı mühafizə zonalarının ölçüləri 20-52 metr arasında dəyişir;

– Eyni zamanda dəmir yolunun mühafizə zonası dəmir yolunun kənarında, sağ və sol hissələrində yerləşən relsdən hər tərəfə hesablanır.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 28 fevral 2004-cü tarixli 18 nömrəli, 5 yanvar 2005-ci il tarixli 1 nömrəli, 30.09.2014-cü il tarixli 317 nömrəli qərarları ilə avtomobil yollarının təhkim zolağının ölçüləri təsdiq edilmişdir:

Tökmələrdə və qazmalarda yerləşən I dərəcəli dörd hərəkətli, II dərəcəli iki hərəkətli, III dərəcəli iki hərəkətli, IV dərəcəli iki hərəkətli, V dərəcəli bir hərəkətli avtomobil yolları yatağın hündürlüyündən (metrlə) və qazma yatağının dərinliyindən (metrlə) asılı olaraq yerin eninə mailliyi nəzərə almaqla mühafizə zonalarının ölçüləri dəyişir.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 10.06.2005-ci il 103 nömrəli qərarı ilə elektrik xətlərinin mühafizə zonaları təsdiq edilmişdir.

a) Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkəsinin mühafizəsi üçün müəyyən edilir:

Hava elektrik ötürücü xətləri boyunca (binalarda ayrılan qollar istisna olmaqla) kənar naqillərin (onların meyil etməmiş vəziyyətdə) yer səthinə proyeksiyasının hər tərəfindən 2 m aralı keçən paralel düz xətlərlə məhdudlaşan torpaq sahəsi, o cümlədən hava elektrik ötürücü xətləri arasında olan torpaq sahəsi;

b) Kabel xətləri şəhərlərdə səkilərin altından keçdikdə bina və qurğulara doğru 0,6 m aralı və küçənin işlək hissəsinə doğru 1 m aralı paralel düz xətlərlə məhdudlaşan torpaq sahəsi;

c) Hava elektrik ötürücü xətləri boyunca kənar naqillərin meyil etməmiş vəziyyətində hər iki tərəfdən şaquli müstəvilərlə məhdudlaşan torpaq sahəsi və hava fəzası şəklində, müvafiq cədvəldə göstərilir.

4) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24.03.2000-ci il 56 nömrəli qərarı ilə su mühafizə zonalarının və sahil mühafizə zolaqlarının ölçüləri təsdiq olunmuşdur.

Belə ki, su mühafizə zonaları aşağıdakı kimi hesablanır:

– çaylar və göllər üzrə – yay dövründə orta illik su səviyyəsi həddindən;

– su anbarları üzrə – suyun normal yığılma səviyyəsindən;

– Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsi üzrə – suyun maksimum səviyyəsi həddindən;

– bataqlıqlar üzrə – onların sərhədlərindən;

Çayların başlanğıcından uzunluğu boyu su mühafizə zonalarının minimum eni onların ayrı-ayrı hissələri üzrə aşağıdakı hədlərdə qəbul edilir:

– uzunluğu 10 km-dək olduqda 50 m;

– uzunluğu 10 km-dən 50 km-dək olduqda 100 m;

– uzunluğu 50 km-dən 100 km-dək olduqda 200 m;

– uzunluğu 100 km-dən 200 km-dək olduqda 300 m;

– uzunluğu 200 km-dən 500 km-dək olduqda 400 m;

– uzunluğu 500 km-dən artıq olduqda 500 m.

Göllərin və su anbarlarının su mühafizə zonalarının minimum eni aşağıdakı hədlərdə götürülür:

– Akvatoriyasının sahəsi 2 kv.km-dək olduqda 300 m;

– Akvatoriyasının sahəsi 2 kv.km-dən artıq olduqda 500 m;

5) Magistral və təsərrüfatlararası kanallar və kollektorlar boyu su mühafizə zonalarının minimum eni onların suburaxma qabiliyyətindən asılı olaraq aşağıdakı hədlərdə qəbul edilir:

– 3 kb.m/san qədər olduqda 5 m;

– 3-10 kb.m/san olduqda 10 m;

– 10-30 kb.m/san olduqda 25 m;

– 30-50 kb.m/san olduqda 60 m;

– 50 kb.m/san artıq olduqda 100 m

Şəhərlərdə və yaşayış məntəqələrində təsdiq olunmuş baş plana uyğun müəyyən edilir. Bağlı kollektorlarla axıdılan çayların hissələri üzrə su mühafizə zonaları müəyyən edilmir.

Çaylar, göllər, su anbarları və digər su obyektləri üzrə sahil mühafizə zolaqlarının minimum eni təsdiqlənmiş ölçülərdə müəyyən edilir.

6) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21 iyun 1999-cu il tarixli 103 nömrəli qərarı ilə qaz təchizatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik tədbirləri haqqında və 2 noyabr 2004-cü tarixli 167 nömrəli qərarı ilə "İstismar olunan ixrac neft boru kəmərlərinin" mühafizə zonalarının müəyyənləşdirilməsi haqqında "Qaydalar" təsdiq edilmişdir:

İxrac neft boru və magistral boru kəmərləri xətti boyunca mühafizə zonası üçün nəzərdə tutulan torpaq sahələri:

(Davamı 5-ci səhifədə)

“GÖY” DƏ AXTARDIĞIM ADAM...

Həyatda hər xarakterdə adam görmüşəm. Çoxunda adamlıq görməsəm də. Ağzını açan kimi iç dünyası bəlli olan özündənrazılarla söhbətləşməyə nə vaxtım, nə həvəsim olur. Işıqlı fikirləri olanları dinləmək isə təkcə mənim üçün xoş deyil ki! Bu dəfə deyəsən bəxtim gətirmişdi. Müsahibim daha çox “göydə” axtardığım, xoşbəxtlikdən yerdə əlimə düşənlərə oxşayırdı. Bir-birinə caladığım suallar da qənaətimdə yanılıb-yanılmadığımı dəqiqləşdirmək istəyindən doğurdu. Onunla həmsöhbət olmaq, düşüncələrini paylaşmaq mənə də mənəvi rahatlıq yaratdığından, rahatlığımı “Dəniz” qəzetinin oxucuları ilə də bölüşmək istədim. Söhbət Xəzər Dəniz Neft Donanmasının Donanmanın texniki istismarı xidmətinin gəmi gövdə mühəndisi Taleh Mürvət oğlu Qarayevdən gədir.

ÖMÜRNAMƏSİNDƏN SƏTİRLƏR

Taleh Mürvət oğlu Qarayev 1958-ci il yanvarın 2-də Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndində dünyaya göz açıb. 1975-ci ildə kənd orta məktəbini bitirib. Əmək fəaliyyətinə Füzuli adına üzümçülük sovxozunda fəhlə kimi başlayıb.

1976-1978-ci illərdə ordu sıralarında xidmət edib. Hərbi xidmətdən sonra yenə bir müddət Füzuli adına sovxozda fəhlə işləyib.

1980-ci ildə daxil olduğu Leninqrad Su Nəqliyyatı İnstitutunu “Gəmi tikintisi və gəmi təmiri” ixtisası üzrə gəmi tikintisi mühəndisi kimi bitirib.

1985-ci ildən keçmiş “Zaqfederasiya” adına Gəmi Təmiri Zavodunun Gövdə-qaynaq sexində istehsalat ustası, 1994-cü ildən Texniki nəzarət şöbəsində gövdə sahəsi üzrə nəzarətçi usta, 1996-cı ildən Gövdə-qaynaq sexində baş usta işləyib. 2001-2002-ci illərdə “Zaqfederasiya” adına GTZ-də Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri olub.

2003-cü ildən zavodun Texniki şöbəsində mühəndis-technoloq kimi çalışıb.

2008-ci ildən XDND-nin İxtisaslaşdırılmış Dəniz Neft Donanma İdarəsinin Diaqnostika şöbəsində və Texniki istismar xidmətində (TİX) mühəndis işləyib.

2014-cü ildən “AXDG” QSC Xəzər Dəniz Neft Donanmasının TİX-in gəmi təmirinin planlaşdırılması qrupunda, cari ilin apreldən isə Donanmanın texniki istismar xidmətində gəmi gövdəsi mühəndisi vəzifəsində çalışır.

Ailəlidir, iki qız, bir oğul atasıdır. Furqan adında bir nəvəsi var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 iyun 2015-ci il tarixli Sərəncamı ilə

dəniz nəqliyyatının inkişafındakı xidmətlərinə görə “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilib.

– Taleh müəllim, “Tərəqqi” medalı ilə təltif olduğunuzu biləndə keçirdiyiniz hisslər?

– O hissləri sözlə ifadə etmək asan deyil. Qeyri-adi hisslər idi. Zəhmətinə qiymət verildiyini, işçi kimi lazım olduğunu görmək adama gözəl hisslər yaşadır. O anları yaşayanlar yaqın mənimlə razılaşırlar. Bir atalar sözündə deyəsən belə deyilir axı: “Ay var bir günə dəyməz, gün var min aya dəyər”. Keçirdiyim xoş hisslərə görə, iyunun 24-ü əslində min aya dəyən günüm idi.

– Həyatda belə günləriniz çox olub?

– Hər bir insanın həyatında kifayət qədər əziz, xoş, yaddaqalan günlər olur. Ailə həyatı qurduğu gün, övladları doğulduğu gün, ilk nəvəsi dünyaya gəldiyi gün... Amma 2015-ci ilin 24 iyununda dək min aya dəyən günlərim olmamışdı. Və Sərəncamı ilə tələyimə belə bir gün yazdığı üçün dövlətimizin başçısına, təqdimata görə isə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyevə minnətdaram.

– İlk təbriki kimdən eşitdiniz?

– Sərəncam mətbuatda işıqlandırıldıqdan az sonra “AXDG” QSC Aparatının Rabitə və elektroradionaviqasiya şöbəsi-

nin rəisi Vahid Musayev zəng etdi. Sonra uzun müddət təbriklərin ardı-arası kəsilmədi.

– Donanmamızın texniki vəziyyəti sizi qane edirmi?

– Heç kimə sırr deyil ki, Gəmiçiliyin maliyyə yükünü donanma çəkir. Bu gün saz olmayan gəmiyə heç bir şirkət, heç bir sahibkar yaxın durmaz. Rauf müəllim isə gəminin və Gəmiçiliyin nə demək olduğunu çox gözəl bilir. Gəmilərin istismara yararlı vəziyyətdə saxlanması üçün mümkün bütün şəraiti yaradır və bunun müqabilində də bir şey tələb edir. Yüksək keyfiyyətlə təmir edilməyən, beynəlxalq standartlara cavab verməyən bir gəmi də zavodun körpülərini tərək edə, açıq dənizə çıxa bilməz.

– Qabaqcıl, müasir şirkətlərdən biri kimi “AXDG” QSC-də işləməyinizlə fəxr edəcəyiniz gün çox uzaqdadır?

– Bu, hər birimizin arzusudur. Amma Cəmiyyət hələ təzə yaradılıb. Bununla belə, arzu etdiyimiz o gün çox da uzaqda deyil. Mən Rauf müəllimin çox savadlı, uzaqgörən olduğunu bilirəm və götürdüyü istiqamətin doğruluğuna inanıram. Sadəcə, Cəmiyyətdə çalışan hər kəs vicdanlı əməyi ilə bu iş öz töhfəsini versə, arzuladığımız daha tez gerçəkləşəcək.

Təbrik edirik!

çim qarşısında qoydular. Nəticədə iyirmi ildən çox çalışdığım müəssisədən getməyə məcbur oldum.

– Deyəsən həyatda pislik də görmüsünüz? Bağışlamağı necə, bacarırsınız?

– Adətən deyirlər ki, bağışlamaq güclülərə xas xüsusiyyətdir. Bəlkə də! Amma mən özümü güclü adam saymıram. Sadəcə düşünürəm ki, bağışlamağı bacarmasaydım, mənim üçün yaşamaq daha çətin olardı.

– Taleh müəllim, doğulduğunuz kənd erməni işğalı altındadır...

– Atam 1997-ci ildə dünyasını dəyişdi və Beyləqanda torpağa tapşırmağa məcbur olduq. Ömrünün sonuna kimi kəndimizə qayıdacağına inamımı itirmədi. Mən təkcə kəndimizin deyil, erməni işğalı altında olan bütün torpaqlarımızın geri qaytarılacağına əminəm. Çünki nə Azərbaycan torpaqlarımızın işğal edildiyi illərdəki Azərbaycandır, nə ordumuz həmin illərdəki ordu. Bir az əvvəl soruşdunuz ki, bəxtimiz nədə gətirib? Əgər Heydər Əliyev həmin illərdə Azərbaycanın rəhbəri olsaydı, xalqımız yaşadığımız ağır faciələri yaşamaz, ermənilər bir qarış torpağımızı da işğal edə bilməzdilər.

– Ən böyük arzunuz bilmək olar?

– Nəvəm Furqanla işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızı qarış-qarış görmək istərdim.

YOLDAŞ YOLDAŞ HAQQINDA

Həyatın böyük sınaqlarına çəkilmiş və bu sınaqlardan həmişə üzüağ çıxmış Taleh Qarayevi tanıyanlardan birinin – “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Donanmanın texniki istismar departamentinin istilik texnikası üzrə mühəndisi Vəli Mustafayevin dediklərindən:

– Talehin mahir mütəxəssis olduğuna bir kimsənin şübhəsi ola bilməz. Necə deyirlər, görünən dağa nə bələdçi! Amma Taleh həm də sözün həqiqi mənasında gözəl insandır. Uşaq kimi saf, sadə və təvəzökdir. Riyakarlığın, paxıllığın nə olduğunu bilir. Bütün bu xüsusiyyətlər Talehi onu tanıyanların sevimlisinə çevirib.

Həyatını dəniz nəqliyyatının inkişafına, gənc ixtisaslı kadrların hazırlanmasına, layiqli vətəndaş görmək istədiyi övladlarının tərbiyəsinə həsr edən, əl tutmaqdan, ehtiyacı olanlara kömək etməkdən mənəvi rahatlıq tapan, yaşadığı bu sadə, şərəf və ləyaqətlə dolu ömürlə fəxr edən Taleh müəllimdən xoş hisslərlə ayrıldıq. Gedisindən, gərdişindən baş açmağın çox çətin iş olduğu indiki qarışıq zamanədə belə ömür yaşamağın özünün bir hünər olduğu barədə bəlkə heç vaxt fikirləşməyib də. Amma hünərdir. Həm də böyük hünər!

Rasif TAHIROV

Beynəlxalq treninqlər işçilərin peşəkarlığını artırır

Gəmiçilikdə beynəlxalq standartların tətbiqi, işçilərin peşəkarlığının artırılması məqsədilə növbəti treninqlər keçirildi.

Tanınmış və nüfuzlu təsnifat cəmiyyəti olan Amerika Gəmiçilik Bürosunun nümayəndəsi tərəfindən keçirilən məşğələlər təlimçilər üçün nəzərdə tutul-

muşdu. 3 gün davam edən treninqlərdə onlar müvafiq təlim proqramlarının hazırlanması yollarını mənimsədilər. İştirakçılara bu proqramların əsas elementlərinin təsviri, proqramın hazırlanma prosesində müxtəlif üsullardan istifadə, dəqiq məzmunun əhatə edilməsi, təlim modelinin açıqlanması və təlim proqramı planının hazırlanması yolları izah edildi.

Avqustun 27-də isə "Dənizçilik Sahəsində Əməyə dair" Beynəlxalq Konvensiyaya (2006) həsr edilmiş treninqlər keçirildi. Dünyanın 34 ölkəsinin, o cümlədən Azərbaycanın da rəhbərlik etdiyi bu Konvensiyaya görə, gəmilərdə "Dəniz nəqliyyatı sahəsində Əməyə da-

ir Sertifikat"ın və "Dənizdə əmək şərtlərinə riayət etmə haqqında Bəyannamə"nin olması təmin edilməlidir.

Qeyd etmək lazımdır ki, Konvensiyaya qoşulmamış ölkənin bayrağı altında üzən gəmilər onu ratifikasiya etmiş dövlətin bayrağı altında üzən

gəmilər üçün yaradılmış daha əlverişli şəraitdən istifadə edə bilməyəcək, onların Konvensiyaya qoşulmuş dövlətlərin limanlarına girməsinə Liman Nəzarəti tərəfindən icazə verilməyəcək və ya həmin gəmilər saxlanılacaq.

"DƏNİZ"

Mühafizə zonalarına nəzarət gücləndirilir

(Əvvəli 3-cü səhifədə)

– İxrac neft boru və magistral boru kəmərlərinin xətti boyunca, onun orta oxundan hər tərəfə şərti xətlərlə 50 metr mühafizə zonası üçün ayrılır;

– kənd təsərrüfatı yararlı olan torpaq sahələrindən keçən, boru kəmərləri xətti boyunca onun orta oxundan hər tərəfə şərti xətlərlə 25 metr mühafizə zonası üçün ayrılır;

– kondensatın saxlanması, qazdan ayrılması üçün tutumların, neft və neft məhsullarının, kondensatlarının, sıxılmış qarışıqların qəza vəziyyətində axılması üçün torpaq anbarlarının əhatəsində göstərilən obyektlərin ərazisinin sərhədlərindən hər tərəfə 50 metr olmaqla qapalı xətlə hüdudlanmış torpaq sahəsi şəklində olmalıdır;

– baş və aralıq sorulub vurulma və doldurma nasos stansiyalarının, çən parklarının,

– çoxlu sayda qarışıq boru kəmərləri boyunca, kənar kəmərlərin orta oxundan hər tərəfə şərti xətlərlə 50 metr mühafizə zonası üçün ayrılır;

– kənd təsərrüfatı üçün yararlı olan torpaq sahələrindən keçən, çoxlu sayda qarışıq boru kəmərləri xətti boyunca onun orta oxundan hər tərəfə şərti xətlərlə 25 metr mühafizə zonası üçün ayrılır;

kompressor və qazpaylayıcı stansiyaların, qaz məsrəflərinin ölçüldüyü qovşaqların, doldurma və qəbulatma körpülərinin, yeraltı qazsaxlama stansiyalarının, neft və neft məhsullarının qızdırılması məntəqələrinin əhatəsində göstərilən obyektlərin sərhədlərindən hər tərəfə 100 metr olmaqla qapalı xətlə hüdudlanmış torpaq sahəsi şəklində olmalıdır.

İki növ yanacaqda işləyən gəmi inşa olunur

Nəqliyyat vasitələrinin daşınması üçün nəzərdə tutulan və iki növ yanacaqda işləyən ilk gəmi Çində tikilir.

COSCO (Çin) və "Kawasaki" (Yaponiya) şirkətlərinin birgə müəssisəsi olan "Nantong COSCO KHI Ship Engineering Co., LTD"-nin (NACKS) istehsal etdiyi gəminin mühərriki həm ənənəvi yanacaq, həm də sıxılmış maye qazla işləyə biləcək. Ümumilikdə 3800 avtomobil daşımaq imkanı olan gəmi Avropanın ciddi ekoloji tələblərinə uyğun olaraq, Baltik və Şimal dənizlərindən keçərkən sıxılmış maye qazla işləyəcək. Digər istiqamətlərdə isə gəmidə ənənəvi yanacaqdan istifadə ediləcək.

Elm adamları qlobal istiləşmənin davam edəcəyi hallarda qütblərdəki buzlaqların əriməsi ucubandan 2100-cü ilə qədər dəniz səviyyəsində 80 sm yüksəlmə olacağı barədə xəbərdarlıq ediblər.

Mövqe.Az xəbər verir ki, dünyadakı dənizlərin səviyyəsi 1880-ci ildən bu yana 20 sm artıb. Elm adamları qlobal istiləşmədən qütblərdəki buzlaqların əriməsi nəticəsində dənizlərdə 80 sm yüksəlmə olacağı və quru hissənin məlum formasının pozulacağı barədə xəbərdarlıq ediblər.

Slovakiyalı qrafik dizayner Martin Vargik isə suların 80 sm yüksələcəyi təqdirdə, dünyanın düşəcəyi vəziyyətə dair xəritə hazırlayıb.

Ehtimallar doğru çıxarsa, ən böyük ziyan London, Amsterdam və Berlinə dəyəcək. Bu şəhərlərin tamamilə suyun altında qalaraq yox olmaq ehti-

Dənizlərin suyu artdıqca, təhlükələr də artacaq

malı var. Avstraliyanın da çox hissəsi suların altında qalacaq və nəhəng bataqlıqlar ortaya çıxacaq. Cənubi Amerikada isə Amazon meşələri Amazon dənizinə çevriləcək.

Türkiyə də buzlaqların əriməsindən çox şey itirəcək. Xüsusilə Mərmərə dənizi yüksələcək və İstanbulun cənub sahilləri sular altında qalacaq. Bundan başqa, Qara dənizin mərkəzi bölməsində və Egey sahillərində itkilər olacaq.

Vargik etdiyi şərhə "Qütblərdəki buzlaqların əriməsinin dəniz səviyyəsini 80-100 metr yüksəldə biləcəyini göstərir. Belə vəziyyətin baş verməsi bütün sivilizasiya və Yer biosferi üçün böyük fəlakət mənasını verir", – deyib.

Dünya əhalisinin 75 faizindən çoxu dəniz səviyyəsindən 100 metr aşağıda yaşayır. Elm adamları qlobal istiləşmənin davam etməsindən ciddi iqlim dəyişikliklərinin olacağını, qasırga, tufan və nəhəng su basqınları kimi fəlakətlərin daha böyük ölçülərdə baş verəcəyini bildirirlər.

ABŞ-ın Ətraf Mühiti Qoruma Agentliyinin hazırladığı hesabatla görə, ötən əsrdə dəniz səviyyəsi 18 sm-ə qədər artıb. Buna səbəb isə hərərətin 0,5°C artmasıdır.

Vargikin fikrincə, "2100-cü ildə dünyada hərərət 4°C-dən çox artacaq və bu da buzlaqların əriməsinə səbəb olacaq. Bu vəziyyət, dünyanın bildiyimiz şəkildə qalmayacağı mənasını verir".

Klaypeda limanına böyük gəmilər yan alır

Cari ilin iyununda Klaypeda limanına bütün tarixi ərzində ən iri gəmi – 324,8 metr uzunluğunda konteynerdaşıyan "MSC Charleston" yan almışdı. Amma cəmi iki ay sonra bu rekord təzələndi. Avqustun 11-də Klaypeda limanı uzunluğu 336,68 metr, eni 45,6 metr olan "MSC Asya" gəmisini qəbul etdi.

Klaypeda Dövlət Dəniz Limanının baş direktoru Arvidas Vaytkus deyib: "İndiyədək okean gəmilərinə xidmət və konteynerlərin transshipment adlanan daha xırda gəmilər arasında bölüşdürülməsi funksiyasını Qərbi Avropanın Rotterdam, Antverpen, Hamburq və sair daha iri liman-

ları yerinə yetirirdi. Bundan sonra Klaypeda limanı da fider gəmilərlə yanaşı, konteynerdaşıyan okean gəmilərinə xidmət göstərəcək. Bunu konteynerdaşıyan gəmilərin limana daxil olması sübut edir. Əminlik ki, okean gəmilərinin limanımıza axını günbəgün artacaq."

Yaxın gələcəkdə Klaypeda limanında konteynerlərin Baltik dənizinin digər regionlarının limanlarına yükdaşıyan fider gəmilərinə paylaşıdırılması nəzərdə tutulub. Bununla da, materiklərdən regiona konteynerlər daşıyan böyük gəmilərin Qərbi Avropanın ənənəvi limanlarında aralıq yük boşaltmalarına ehtiyac qalmayacaq.

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötən nömrələrimizdə)

Масса

Количество поставляемого или предлагаемого к поставке товара; измеряется, как правило, в единицах метрической системы мер - тоннах, центнерах, килограммах. Кроме того, иногда в международной торговле используются единицы англо-американской системы (длинная тонна, английский фунт, унция и др.)

Маячный сбор

см. Портовые сборы.

Международная ассоциация по страхованию кредитов (МАСК)

INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR CREDIT INSURANCE IACI

Образована в 1946 г. в Цюрихе, включает свыше 20-ти страховых компаний различных стран (Австрия, Бельгия, Великобритания, Италия, Франция, Греция и др.). Средства МАСК складываются из вступительных и ежегодных взносов, размер которых устанавливается на сессиях общего собрания. В отличие от Международного союза страховщиков кредитов и инвестиций, в основном, занимается страхованием краткосрочных кредитов (от 3-х месяцев до 1-го года).

Международная Конвенция по обмеру судов 1969 г.

INTERNATIONAL CONVENTION ON TONNAGE OF SHIPS 1969

Принята в Лондоне 23 июня 1969 г., вступила в силу 18 июля 1982 г. Конвенция устанавливает универсальную систему обмера судов, предусматривает порядок определения валовой и чистой вместимости судна. Правила определения вместимости являются приложением к Конвенции и составляют ее неотъемлемую часть. Ответственность за определение вместимости несет правительство государства - участника Конвенции, от имени которого выдается Международное мерительное свидетельство 1969 г.

Международная организация морской спутниковой связи (INMARSAT)

INTERNATIONAL MARITIME SATELLITE ORGANIZATION (INMARSAT)

Межправительственная организация, созданная с целью обеспечения интересов всего международного сообщества посредством

Kütlə

MASS

Göndərilən və ya göndərilməyə təqdim edilən malların miqdarı; bir qayda olaraq, metrik ölçü sistemi vahidləri ilə – tonlarla, sentnerlərlə, kiloqramlarla ölçülür. Bundan başqa, bəzən beynəlxalq ticarətdə ingilis-amerika sistemi vahidlərindən (uzun ton, ingilis funtu, unsiya və s.) istifadə edilir.

Mayak rüsumu

Бах. Liman rüsumları.

Kreditlərin Sığortalanması üzrə Beynəlxalq Assosiasiya (KSBA)

INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR CREDIT INSURANCE IACI

1946-cı ildə Sürixdə yaradılmışdır, müxtəlif ölkələrin (Avstriya, Belçika, Böyük Britaniya, İtaliya, Fransa, Yunanistan və b.) 20-dən artıq sığorta şirkətini özündə birləşdirir. Kreditlərin Sığortalanması üzrə Beynəlxalq Assosiasiyanın (KSBA) vəsaiti daxil olma haqqından (üzlük) və illik haqlardan formalaşır, bunların miqdarı ümumi yığıncağın sessiyalarında müəyyən edilir. Bu qurum, Kredit və Sərmayələr Sığortaçılarının Beynəlxalq İttifaqından fərqli olaraq, əsas etibarilə qısamüddətli kreditlərin (3 aydan 1 ilə qədər) sığortalanması ilə məşğul olur.

Gəmilərin ölçülməsi üzrə 1969-cu il Beynəlxalq Konvensiyası

INTERNATIONAL CONVENTION ON TONNAGE OF SHIPS 1969

Bu Konvensiya 1969-cu il iyunun 23-də Londonda qəbul edilmiş, 1982-ci il iyulun 18-də qüvvəyə minmişdir. Konvensiya gəmilərin ölçülməsinin universal sistemini müəyyən edir, gəminin ümumi və xalis tutumunun müəyyən olunması qaydalarını nəzərdə tutur. Tutumun müəyyən edilməsi qaydaları Konvensiyaya əlavədir və onun ayrılmaz hissəsidir. Tutumun müəyyən edilməsinə görə məsuliyyəti Konvensiyanın iştirakçısı olan və adından 1969-cu ilin nümunəsində Beynəlxalq ölçü şəhadətnaməsinin verdiyi dövlətin hökuməti daşıyır.

Beynəlxalq dəniz peyk rabitə təşkilatı (INMARSAT)

Hökumətlərarası təşkilat. Yer in sünii peyklərinin vasitəsilə dəniz rabitəsinin əsaslı surətdə yaxşılaşdırılması yolu ilə bütün bey-

korенного улучшения морской связи с помощью искусственных спутников земли. INMARSAT -единственная международная организация государств, соединяющая деятельность человека в космическом пространстве и мировом океане. Поскольку членами организации могут быть не только правительства, но и национальные неправительственные организации, это повлекло за собой принятие в 1976 г. двух учредительных документов организации - Конвенции об INMARSAT, которая подписывается от имени государств (стороны), и Эксплуатационного соглашения, которое подписывается от имени правительств или назначенных ими организаций (участников). Оба документа вступили в силу 16 июля 1979 г.

Международная палата судоходства

INTERNATIONAL SHIPPING CHAMBER

Неправительственная организация, членами которой являются национальные ассоциации судовладельцев и др. организации. Учреждена в 1948 г. Штаб-квартира находится в Лондоне. Палата призвана действовать в международном масштабе в интересах своих членов; организовывать обмен мнениями; сотрудничать с другими организациями по проблемам, представляющим взаимный интерес. Имеет консультативный статус в Экономическом и Социальном Совете ООН, Международной Морской Организации, Всемирной Организации здравоохранения. Периодически издает циркуляры, в которых освещаются важнейшие события в международном судоходстве. Большое внимание уделяет морскому праву, в том числе разработке Международных Конвенций.

Международная торговая палата, ВТП

INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE, ICC

Неправительственная международная организация, основана в 1919 г. Штаб-квартира в Париже. Объединяет заинтересованные в развитии экономических и финансовых связей национальные федерации предпринимателей, деловые круги и фирмы почти 100 стран. Цели организации - содействие улучшению экономических отношений между странами, установление деловых контактов и взаимопонимания. МТП способствует своей деятельностью внедрению в международную практику стандартов, деловых обычаев, унифицированных правил, определенных условий и т.п., распространению необходимой политической и торгово-экономической информации для развития международного бизнеса. Одним из важных документов МТП является сборник международных правил "Инкотермс".

nəlxalq birləşmə maraqlarının təmin edilməsi məqsədi ilə yaradılmışdır. INMARSAT – dövlətlərin yeganə beynəlxalq təşkilatıdır ki, insan fəaliyyətini kosmik fəzada və dünya okeanında birləşdirir. Təşkilata yalnız hökumətlərin deyil, habelə milli qeyri-hökumət təşkilatlarının da üzv ola bildiyindən, bu, 1976-cı ildə təşkilatın daha iki təsis sənədinin qəbul edilməsi ilə nəticələndi – dövlətlər (tərəflər) adından imzalanan INMARSAT haqqında Konvensiya və hökumətlərin, yaxud onların təyin etdikləri təşkilatların (iştirakçıların) adından imzalanan İstismar sənədi. Hər iki sənəd 1979-cu il iyulun 16-da qüvvəyə minmişdir.

Beynəlxalq gəmiçilik palatası

Qeyri-hökumət təşkilatı; üzvləri milli gəmi sahibləri assosiasiyaları və digər təşkilatlardır. 1948-ci ildə təsis olunub, mənzil-qərargahı Londondadır. Palatanın rolu öz üzvlərinin maraqları naminə beynəlxalq miqyasda fəaliyyət göstərmək; fikir mübadiləsinə təşkil etmək; qarşılıqlı maraq kəsb edən problemlər üzrə digər təşkilatlarla əməkdaşlıq etməkdir. BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasında, Beynəlxalq Dəniz Təşkilatında, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatında məsləhətçi statusuna malikdir. Vaxtaşırı beynəlxalq gəmiçilikdə mühüm hadisələrin işıqlandırıldığı sirkulyarları nəşr edir. Dəniz hüququna, o cümlədən Beynəlxalq Konvensiyaların işlənilməsinə böyük diqqət yetirir.

Beynəlxalq ticarət palatası, MTP

Beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatı, əsaslı 1919-cu ildə qoyulub. Mənzil-qərargahı Parisdədir. İqtisadi və maliyyə əlaqələrinin inkişafında maraqlı olan təxminən 100 ölkənin milli sahibkarlar federasiyasını, işgüzar dairələrini və firmalarını birləşdirir. Təşkilatın məqsədləri ölkələr arasında iqtisadi münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına kömək etmək, işgüzar əlaqələrin və qarşılıqlı anlaşmanın yaradılmasıdır. Beynəlxalq Ticarət Palatası (BTP) öz fəaliyyəti ilə standartların, işgüzar adətlərin, unifikasiya edilmiş qaydaların, şərtlərin tərifinin və s.-nin beynəlxalq təcrübəyə tətbiq edilməsinə, beynəlxalq biznesin inkişafı üçün zəruri siyasi və iqtisadi-ticarət informasiyasının yayılmasına kömək göstərir. BTP-nin mühüm sənədlərindən biri «Inkoterm» beynəlxalq qaydalar məcmuəsidir.

(Davamı var)

Beynəlxalq dəniz hüququnu pozmaqda ittiham olunur

İngiltərə İspaniyaya məxsus gəmilərin Cəbəllütəriq boğazında beynəlxalq hüquq pozuntusuna yol verdikləri qənaətinədir.

İngiltərənin xarici işlər nazirinin müavini Huqo Svire məsələyə münasibət bildirərkən avqustun 9-da İspaniyaya məxsus gəmilərin xəbərdarlıq etmədən bir neçə dəfə Cəbəllütəriq sularına daxil olduğunu deyib. O, qeyd edib ki, İspaniyaya məxsus gəmilərin həтта cinayət işlətmə ehtimalı olan başqa gəmiləri təqib edərkən Cəbəllütəriq sularına daxil olması qəti şəkildə qəbul edilməzdir. “Xəbərsiz şəkildə sularımıza daxil olmaq beynəlxalq dəniz hüququ çərçivəsində böyük bir pozuntudur. Cəbəllütəriq istiqamətindən edilən bu pozuntular açıq şəkildə Birləşmiş Krallığın suverenliyinin başqa bir Avropa İttifaqı ölkəsi tərəfindən pozulması deməkdir. Bu, olduqca mühüm məsələyə İspaniya hökumət nümayəndələrinin diqqətini çəkəcəyik”, – deyər nazir müavini bildirib.

Uzunluğu 6 metr olan köpəkbalığı tutulub

Dünyanın ən böyük və qorxunc köpəkbalığının tutulduğu iddia olunur. Hadisə Avstraliyanın Yeni Cənubi Uels vilayətində, Lennoks Hed şəhərinin yaxınlığındakı Seven Mayl çimərliyində baş verib.

Milli.Az ABC-yə istinadən bildirir ki, tutulan pələng köpəkbalığı 6 metr olub.

“Bu, indiyədək görülməyən və tutulan ən böyük köpəkbalığıdır. Doğrusu, belə yırtıcının təbiətdə mövcud olduğunu ağıma da gətirə bilməzdim. Tutduğumuz balığı alimlərə təhvil verdik”, – deyər balıqçı Ceff Bruks bildirib.

Nəhəng köpəkbalığı Avstraliyanın Milli Elmi Tədqiqatlar Agentliyinə (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, CSIRO) təhvil verilib.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

♣ Bəzilərinə elə gəlir ki, yalnız yuxarıda biğ və aşağıda saqqal olduğu üçün məcburiyyətdən onların üzünə tüpürlər.
♣ Çox şeyi ayıra bildiyim üçün mənə hər şeyi qarışdırıb deyirlər?
♣ Sən mənə yalnız və yalnız həqiqəti de. Yalan deyənlər onsuz da çoxdur.
♣ Ən böyük üzqaralığı valideyin üzünə qayıtmaqdır.

♣ Yalanla uzağı həqiqətin divarına kimi getmək olar.
♣ Şahlara nifrətlə baxdığımız sosializmdə qanunlara nifrət etdiyimizə görə "Qanun şahdır!" deyirdik?
♣ Xeyirlə xeyr tamam başqa-başqa sözlərdir.
♣ "Heç vaxt həqiqəti deməmək!" Bəzi adamların belə öhdəliyi var?
♣ Pis günlərində başqalarının yaxşılığına ehtiyac duyanlar

yaxşı günlərində pislik niyə etsinlər?

♣ Adam var, dilində söz saxlamaq onun üçün dili ilə qatarı, təyyarəni dartmaqdan daha çətinidir.
♣ Vaxtında dartılmayan qulaq sonra kəsilə bilər.
♣ Təkə başını dik tutmaqla başı uca gəzmək mümkün deyil.
♣ Görəsən onun sözünü buna, bunun sözünü ona neçəyə çatdırsam, mənə sərf edər?

Rasif TAHİROV

"DƏNİZ"İN GÜLLÜŞ PƏYİ

– Kişi də kişinin arxasınca danışar?
– Sənə elə gəlmirmi, kişi heç qadının da arxasınca danışmamalıdır.

– Qonşuların mübahisəsi nə ilə bitdi?
– Onların mübahisəsi heç vaxt bitmir. Sadəcə, yorulanda fasiləyə çıxırlar.

Arvad ərinə:
– İstirahət günüdür, divanda uzanıb televizora baxmaqdan, uşağı gözməyə aparsan, yaxşı olar. Gör nə vaxtdır söz vermişən...

– Qoy dərsləri ilə məşğul olsun.
– Onda heç olmasa, dərslərini hazırlamaqda uşağa kömək elə.

Ər könülsüz halda:
– Yaxşı, yaxşı... Seriallara baxmaq istəyirsənsə, gəl bir yerdə baxaq.

– İstəyirəm uşağı boksa qoyum.
– Lazım deyil. Sənə oxşayırsa, bokssuz da tez-tez vurub ağız-burnunu dağıdaqlar.

Müəllim şagirdə:

– Evdə dərslərini hazırlamaqda sənə kim kömək edir?

– Atam. Nə olub, müəllim, yenə səhvə yol verib?

– Eşitdim xarici ölkəyə dincəlməyə getmişən? İstirahətin necə keçdi?

– Necə keçəcək? Bütün ayı özümü evdəki kimi hiss etdim.

– Elə pis? Arvadını da aparmışdın ki?

– Səhərlər ən çox nə işlə məşğul olmaq istərdin?

– Yatmaqla!

– Bu qədər adamı görəsən cəhənnəmdə necə yerləşdirəcəklər?

– Cəhənnəm, yəqin həm də ona görə cəhənnəmdir ki, orda yer dar, adam çoxdur.

Rasif TAHİROV

Ağılsız ölümlər

İsveçrə sakini "günəş pəhrizi" deyilən həyat tərzinə keçib. Daha dəqiq desək, həyat əhəmiyyətli qidalandırıcı maddələri Günəş şüaları altında uzanmaqla qazanmaq istəyib. Nəticədə qadın acından ölüb.

Yeni Zelandiyadan olan qız gün ərzində 10 litr "Coca-cola" içdikdən sonra keçinib.

Bir keşiş zəhərli ilanların inanclı insanlara toxunmadıqlarını sübut etmək istəyib və yerində həlak olub.

Bir oğlan "selfie"-nin effektiv olması üçün tapançanı gicgahına dirəyib. Sol əlindəki telefonun düyməsini basmaq əvəzinə, sağ əlindəki tapançanın düyməsini basaraq həlak olub.

ABŞ-ın Portlend şəhərində soyunaraq küçənin ortasında idman etməyə başlayan yeniyetməni maşın vurub. Oğlan yerində keçinib.

Argentinada qadın sinəsini böyütmək istəyinin güdazına gedib. O, sinəsinin böyüməsi üçün bədənində bir neçə vazelin iynəsi yeridibmiş.

Çində biotualetə düşmüş 320 dollarlıq telefonu götürməyə cəhd edən 2 nəfər həlak olub, 4 nəfər isə ciddi xəsarət alıb. Belə hadisə ilə qarşılaşan insanların nəzərinə: biotualetdə istifadə edilən maye öldürücü təsirə malikdir!

Bir kişi öz döyüş xoruzunun ayağına bərkidilmiş bıçağa sancılır. O, polisə əlinə düşməmək üçün qaçıb gizlənir və yarasının müalicəsi üçün həki-

mə müraciət etmir. Nəticədə qan itkisindən həlak olur.

Oğlan sərhəddə aldaraq, alma şirəsi kimi qələmə verdiyi metamfetamini (narkotik və hallüsinasyon xüsusiyyətli sintetik bir maddə) içəndən sonra dünyasını dəyişib.

Bir qadın arıqlamaq məqsədi ilə mədəsini qoz boyda etmək üçün əməliyyat keçirib. Sonda aclığa dözməyərək yeməyini artırır. Yemək qida borusunda tıxanıb və nəticədə həmin qadın boğulub.

17 yaşlı misirli oğlan quyuya düşən toyuğu xilas edərkən özü də quyuya yıxılıb. Köməyinə gələn bacısı və 2 qardaşı da quyuya düşüb və üçü də eyni aqibətlə üzləşib. İki nəfər yaşlı kənd sakininin onlara kömək etmək istəyi də faciə ilə nəticələnib. Sonda isə quyudan 6 nəfərin cəsədi çıxarılıb. Toyuq isə sağ qalıb.

Gülməyin də qorxusu var

Gülməkdən ölmək çox nadir ölüm növüdür, amma tarixdə belə hadisələr də baş verib.

Yunan filosofu Xrisipp (e.ə. III əsrdə yaşayıb) uzunqulağını kefli halda görərkən gülməkdən özünü saxlaya bilməyib və güllə-gülə də həyatını itirib.

E.ə. XII əsrdə yaşayan məşhur kahin və yunan din adamı Kalxas da gülməkdən ölüb. Öz yetişdirdiyi üzümədən alınan şərəbi dadmağa bir sıra din adamlarını dəvət edir. Mərasimdə qonaqlardan birinin onun şərəfinə dediyi sözlər Kalxası möhkəm güldürür və bu da həyatını itirməsi ilə nəticələnir.

1989-cu ildə danimarkalı həkim Ole Bentzen kinoteatrda "Vanda adlı balıq" komediyasına baxarkən zalda gülməkdən keçinib.

Şotland yazıçısı və tərcüməçi Tomas Urkuhart hakimiyyətə II Çarlzın qayıtdığını eşidərkən gülməkdən ölüb.

Başqa bir hadisə isə 1975-ci ildə Aleks Mişel adlı birinin başına gəlib. O, "Kan Fu tayfaları" adlı filmin 5-ci epizodunu izləyərkən düz 25 dəqiqə dayanmadan güllüb. Şiddətli gülməkdən vəfat edən mərhumun həyat yoldaşı, ərinin son dəqiqələrinin bu cür şən keçməsinə görə, həmin şirkətə öz minnətdarlığını bildirib.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Dəniz Administrasiyası tərəfindən 23.08.2011-ci il tarixində "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin "Bəstəkar Fikrət Əmirov" gəmisinin matrosu Məlikov Toğrul Əlisahib oğluna (İD № RP 04971) verilmiş 0515 nömrəli sertifikat (işçi diplomu) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV

ÜNVANIMIZ:
AZ 1003, Bakı şəhəri,
Xanlar küçəsi, 22
TELEFONLARIMIZ
Baş redaktor
(050) 670-33-76,
Redaktor
(070) 252-39-02

Qəzetin təsisçisi
"Azərbaycan
Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyətidir

Qəzet "Dəniz"
qəzetinin kompyuter
mərkəzində yığılmış,
səhifələnməmiş və
"OL" MMC-də
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə 271
Sayı 2000
Sifariş 92

